

2.2.a. Üst Ekstremitte Arter

2.2.a.4. Subklavyen Arter Hastalıkları ve Cerrahi Tedavi Yöntemleri

Hüsnü Kamil LİMANDAL¹
Merveye Serpil DİLER²

Subklavyen Arter Anatomisi

Subklavyen arterler sağ ve sol olmak üzere iki adettir. Sağ subklavyen arter arkus aortanın iki dalı olan brakıyasefalik turunkustan çıkar ve brakıyasefalik turunkus ise bu ayırmadan sonra sağ common karotid arter olarak devam eder. Sol subklavyen arter ise sol common karotid arterin tam distalinden arkus aortadan direkt olarak çıkar (1,3). Sağ ve sol subklavyen arterler temel olarak sağ ve sol kolu besler ancak aynı zamanda axiller artere dönüşmeden önce baş boyun ve üst toraksı besleyen dalları da verir. Her iki subklavyen arterin orijin aldıkları yer farklı olduğundan uzunluk ve seyirleri farklılık gösterir. Yetişkinlerde sağ subklavyen arter yaklaşık 6cm iken sol subklavyen arter yaklaşık 9cm kadardır (4). Subklavyen arter 1. kostanın lateral kenarını geçtikten sonra axiller arter olarak devam eder (1,2).

Subklavyen Arterin Dalları

Subklavyen arterler üç ana kısımda incelenir.

Pre Skalen Kısım; Arterin kökeninden skalen anteriorun medialine kadar olan kısımdır. Burada sırası ile vertebral arter, internal torasik arter ve tiro-

¹ Op. Dr., Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, hkl61@hotmail.com

² Op. Dr., Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, msdiler@gmail.com

Subklavyen arterin endovasküler tedavisi için endikasyonlar; 3 cm'den küçük segmentin etkilenmiş olması ve arter duvarının kısmi etkilenmiş olmasıdır (45). Endovasküler girişimler daha çok psödoanevrizmalarda kullanılır. Hematom tarafından brakial pleksus kompresyonu trakea ve özefagus yaralanmaları endovasküler girişim için kontrendikasyonlardır. Aktif kanama endovasküler girişim için kontrendikasyon değildir. Endovasküler balon oklüzyonu ile cerrahi tedavi gibi hibrit prosedürler tedavinin etkinliğini arttırmaktadır (46).

Kaynaklar

1. Valji-Karim CHAPTER 7 Upper Extremity Arteries Vascular and İnterventional Radiology(Second Edition) Philedelphia WB Saunders retrieved 2021;01-05: 182-203
2. Crystal ,George J Assaud Sherif I ,Paul M Cardiovasculer Physiology:İntegratıf Function Pharmacology and phıysıgology for Anesthesia Philadelphia : 2021; Elsevier pp 473-519
3. Woodward,Paula J Griffith James F Gregory E Lower Cervical and Subraclavicular Fossa İmaging Anatomy Ultrosoud .Elsevier 2021 :pp 124-129
4. Barrol A.Jean-Pierre Craibier Subclavian ArteriesVisceral Vascular -Manuıplation oxford Churchııl livingstone 2021:pp:110-116,
5. OSIRO, Stephen, et al. A review of subclavian steal syndrome with clinical correlation. Medical science monitor: international medical journal of experimental and clinical research, 2012; 18,5: RA57.
6. OCHOA, Victor M. YEGHIAZARIANS, Yerem. Subclavian artery stenosis: a review for the vascular medicine practitioner. Vascular medicine, 2011, 16,1: 29-34.
7. Potter BJ .Pints DS. Subclavian steal syndrome Circulation: 2014; 129: (22) . 2320- _3
8. Memiş A. Kumral E. Altunkaya A. Akut İskemik İnme Radyoloji ve Sağaltım Yöntemleri Akut İskemik İnme 1. Baskı ARGOS İletişim Hizmetleri A.ş : 2000 ; 227-8
9. Brodley GW Dorrof BR. Monsden CD. Neurology in clinical practice Volume2 Third Edition Butterworth -Heineman : 2000; 1015-6
10. Grosset DG Petterson J Bone İntracranial hemodynamices in Takayasu arterit Acto Neurochir (wien) :1992 ; 114-161
11. Burge D Gondon L Meleon GK. Percutonous transluminal anjioplasty of subclavian arteries Radiology:1987; (164): 699-704
12. Parrot JD subclavian steal syndrome Arch Surg: 1964 -88-661-5
13. Law MM Colburn MD Moorccws Carodit subclavian bypass for brachiocephalic occlusi- ve disease Choice of Conduit. Stroke: 1995 :(26):1567 -71
14. Rabah MM. Gongodhoron V Brodsky M. Sofion RD unstabie coronary ischemic syndrome caused .coronary subclavian steal . Am Heart: 1996; 131 37-374
15. Patel SN. White CJ.Collins TS Tomiel GA Cathater based treatment of subclavian and innominate artery. Cathater Cardiovasc İnterv : 2008; (7): 963 -8
16. Sims FH Acomparision of coronary and internal mammary arteries and implications etiology of atherosylerosız American Heart Jurnal:1983; 105 : 560-566
17. Munk PS. Larsen A Fijedlond L. Nilsen DW Acute occlusion of the left subclavian artery ind J Cardiol :2006; 108 (1) :139-141
18. İglesias JF Degrauwe S, Monney P Glauser F Coronary Subclavian steal syndrome and acut myocardial infarction Circulation :2015: 132(1): 70-71
19. Harjola PT Valle M The İmportance of aortic arch or Subclavian angiography Chest: 1974 :(66) :436 -438
20. Aboyans V Criqui MH. MC Demott MM Alıson MA The vital prognosıs of subclavian stenozıs jAm Col Cardiol :2007; 10.49.(14): 1540-45

21. European stroke Organisation ESC Guidelines on the diagnosis and treatment of peripheral artery disease 2011; 2891-2609
22. Mahmud E. Covendish JJ Selami A current treatment of peripheral artery disease Role of Percutaneous Interventional Therapies J Am Col Cardio :2007 :(50):473-490
23. Levitt B Richter JE Dysphagia Lusoria review Dis Eusophagus: 2007;(20): 455- 60
24. Türkvan A Büyükbayraktar BG Olcer T Cumhuriyet T Computed tomographic angiography Vasc Med :2009; 114:5-11
25. Jonsen Baggen MG Veen HF Clinical aspect diagnosis and therapy AmJ Gastroenterology: 2000; 1411 -6
26. Vucemilo I Horlock SA Quadusra M. repair of Kommerel 's diverticulum Ann Vasc Surgery 2014 :411 -20
27. Vicente S Glenc M. Mayer D Veith FJ Endovascular treatment of Aortic transection In a Patient with ARSA J Endovascular surg :2014 : (28) :123-6
28. Urshei HC Rozzuk MF Thoracic outlet syndrome sabistan DC and spencer FC Surgery of the chest:Philadelphia WBSaunders Company :1990 pp536-552;
29. Roos DB Historical perspectives and anatomical consideration Thoracic outlet syndrome SeminThoracic Cardiovasc Surgery :1996; 8:183-189
30. Freishlag J Orion K Understendig S thoracic outlet syndrome Scientifica :2014; 1-6 Jul 20
31. Okal M. Torasik outlet syndrome Göğüs Cerrahisi 1. baskı 2003; 747 -750
32. Baxter GM Kincaidw Jeffrey RF Venography in the diagnosis of axillary and subclavian vein thrombosis British Journal of Radiology :1991;64:777
33. Finlayson HC O Connor RJ Brosher PM Management of thoracic outlet syndrome Pain: 2011: 152 2023
34. Wielenberg A, Borge MA Domos TC, traumatic pseudoaneurism of the brachial artery 2000 ; orthopedics :23 -1322-24
35. Tetik Y Yetki U, Yılık L Kalıcı nörolojik hasara yolaçan sağ aksiller psödoanevrizma Damar Cerrahisi Dergisi olgu sunumu :2002 : 102 -4
36. Johnson RH Wall MJ, Mottox KL Innominate artery trauma J Vas surgery: 1993 : 17 136 40
37. Browsky BK Mils JI Becket WC Subclavian artery pseudoaneurism case report :1990 : 30 616-8
38. May J. White GM Horris PC Endoluminal repair Aust NzSurg :1998; (68) : 29-34
39. Grog RJ Store WM fowl RC Cehery RJ Bower TC management of the aneurism to axillar artery J Vasc Surg :1998:(28): 606-10
40. Grigorian A Wilson SE Virgilloc, Kabutey NK Fujitoni RM Humorous Fracture and combined venous injury increases limb loss in subclavian artery injury Vascular: 2019 ;27 :3, 252 -259
41. Sobnoch S Nicol AJ. Nothire H Edu S Rohn D Navsira PH. Analysis of 50 surgically managed penetrating subclavian artery injury Endovascular surg 2010 ;210 : 155-9
42. Kou HW Liao CH Huargy SF Hgu CP Wong SY Eighteen years experience of traumatic subclavian vascular injury in a trauma center European Journal of Trauma and Emergency surgery2019;(45): 973 - 978
43. Qeiroz RM. Santana DBF , Rogue D Febrozio EM Valentin MVN Blunt thoracic trauma with the formation of pseudoaneurisma with of right subclavian artery (1992); 2018 (64): 987-989
44. Demedriades D, Chahwon S, Gomez H Peng R Murray J, Assensial Penetrating injuries to subclavian and axillary vessel J Am Coll Surg :1999; 188 (3) 290
45. Desai SS DU Base JJ Porhom JS Chorlton ...Outcomes after endovascular repairs of arterial trauma International SurgeryJournal : 2014; 60(5) 1309 - 1314
46. Diaz Gutierrez I , RanaMA Ali B Marek JM Longfeld Hybrid Repair of complex left subclavian artery injury Ann Vascular Surgery :2017; 298e11-e14